

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocialno glasilo.

Štev. 19.

V Ljubljani, v soboto 10. maja 1902.

Letnik VII.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — Naročnina je za vse leto 8 K, za četrt leta 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — Dopisi pošiljajo se uredništvu „Slovenskega Lista“ — Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — Naročnina, reklamacije in oznanila se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani Stari trg števil. 19. Uradne ure od 9 do 12 ure dop. — Oznanila se računajo po navadni ceni.

Oklic.

Danes teden pridejo v Ljubljano zastopniki slovenskega časopisja v avstrijsko-ogerski monarhiji. Izbrali so si Ljubljano, da tu obhajajo svoj IV. skupni shod.

Obisk tolikega števila odličnih pisateljev, novinarjev in slovenskih domoljubov je tako velepomemben za ljubljansko mesto in za slovenski narod, da smo dolžni milim gostom prirediti najslavesnejši sprejem ter se potruditi po svojih močeh, da jim bo bivanje v naši sredi prijetno in ljubo. Izvedo naj, da so prišli med brate, kateri sprejemajo svoje slovanske rojake z odkritosrčno slovensko gostoljubnostjo.

Zato se obračamo do vseh slovenskih rodoljubov, v prvi vrsti do meščanstva stolnega mesta ljubljanskega, da prihodnje binkoštno praznike v čast slovenskim časnikarjem okrase svoje hiše, tako, da bodo vsi kraji, katere obiščejo te dni slovenski časnikarji, imeli slovesno, praznično lice.

Posebno pa prosimo še ljubljansko meščanstvo, da naj da podpisanemu pripravljalnemu odboru gostoljubno na razpolago toliko stanovanj, da bo mogoče preskrbeti vsem zborovalcem potrebna bivališča. Večina časnikarjev pride v soboto ter bo tu do torika zjutraj.

Pripravljalni odbor za IV. shod slovenskih časnikarjev v Ljubljani.

Ivan Hribar, župan.

Dr. Karol Triller. Dr. Evgen Lampe.

Izvirni dopisi.

Iz selške občine, 5. maja. (V odgovor našemu županu in načelniku škofjeloškega cestnega odbora na nestvarni dopis v „Slovenskem Narodu“.)

Na neslane članke v „Gorenjcu“ in napade na naše moše napisali smo v „Slovencu“ nekaj

vrstic, ki pojasnujejo delovanje našega župana in njegovih zvestih prijateljev.

Bil je isti čas dopisnik v „Slovencu“, ki naznanja, da je bil župan priča vzdigovanja poštnega konja na mostu pred češnjiško zadrugo. On je kot nasprotnik kopal jamo zadrugi in svedrci so mu povedali, če se bo toliko brigal za pristransko politiko, se lahko kdaj on ravno pred zadrugo vdere — kolo se vrtilo na okolu.

Dopisi v „Slov. Narodu“ so iskali krivca in srečno dobili. Klerikalec je kriv, so zapisali.

Segali so po Fr. D., ki je bil že leta 1901 odslužil cestno odborstvo, to se je pa zgodilo v aprilu 1902. Smešno se je zdelo Fr. D. se na take napade ozirati. Ker je pa še župan v svoji slepoti hotel to blamažo vreči na njega, moramo reči, da krivda zadene cestnega načelnika, ne pred pol letom odstopivšega cestnega odbornika. Pri volitvi ste z vso silo agitirali, da ste ga spravili v odbor, zdaj pa mislite, da bode vam mostove nadzoroval. Kako se drznete pisati take neumnosti v „Slov. Narodu“? Ali so bralci „Sl. Naroda“ tako trdni, da jim je mogoče kaj tacega prenesti? Vi pravite, da ste vse objekte pregledali, — pa kakšne. Pišete, da so bile mostnice že jeseni trohnele, da je cestar to Fr. D. naznal. Kako je to mogoče, da bi bile vzdržale potem še pol leta. Kdo je delal čudeže?

Resnica je taka: Cestar je pod vašim načelništvom tri tedne pred tem dogodkom popravljal z vašo vednostjo mostnice in vam tudi račun natančno povedal. Zakaj hočete to krivdo na druge vreči?

Mi bi se v take stvari ne vtikali, ker nas pa le izzivate v „Gorenjcu“, vam ne bomo molčali, če pride tudi do skrajnosti, najmanj se bomo pustili kaj reči od takega neizkušnega mladeniča, kakor je K. N.

Kot katoliškonarodni si štejemo v dolžnost pobijati neosnovane napade na našo stranko. Mi vas poznamo kot zvitega, pa boječega liberalca,

ki ne gre rad sam po kostanj v žrvjavo, vendar to pot ste se nekoliko opekli. Sami to pred svetom razglašate, ker v svoji zagrizenosti napadate osebe, ki se niso in jih ni nihče postavil za županske kandidate. Na vaši agitaciji se vidi, da s težavo zapuščate županski stolček. Ako ste neradi prevzeli to breme, povejte kdo vas je silil. Z občinskim lovom dobili ste nezaupnico, ker je bil lov zoper vašo voljo brez dražbe podaljšan, kakor ste se izjavili v „Slov. Listu“, takrat bi bili lahko častno odstopili.

Občinsko uradovanje je tako, kakor smo pisali. Ako ni resnica, tožite Fr. D. zavoljo razžaljenja časti, saj se je v „Sl. Listu“ podpisal. Vaši najboljši pristaši morajo priznati, da so razmere take, kakor so bile popisane. Kar ste pa naredili, naredili ste z našimi trdo zasluženimi groši. Kdor ima svoje račune v redu, da lahko vsaki čas račun od svojega delovanja. Če ne bo vse v redu, naš svetovalec ne bo za to odgovoren, čas občinskega odbora je pretekel, vi pa lahko gospodarite še tri leta, ako vam višja oblast dopušča.

Napredni kmetje.

Politični pregled.

Mažarska sodba o prestolonasledniku. Neki mažarski list piše o našem prestolonasledniku sledeče: Franc Ferdinand je simpatični človek. Njegov značaj je samostalen, samozavesten in moč velike odločnosti: nepremisljivo vstrajajoč pri načelih, koje je spoznal za prave. Najmarkantnejša črta njegovega značaja je, da iz vsega srca ljubi ali mrzi. Te dve kreposti mogli bi ga učiniti gotovo junaka junaških narodnih pesmij. Toda v njegovem stališču kot prestolonaslednik stori napake, ki jih mora dinastija zakrivati in ki bridko zadenejo Mažare. Žali Mažare: da prestolonasled-

V oddaljenem izhodu.

Daleč v izhodnjem kraju, v obmejni trdnjavi Ambu-Dag, v sredi Kurdov, je prevzel službo novi poveljnik; z njim je prišla žena Vera Aleksandrovna in sin Mita. Neveselo je bilo življenje v tem neprijaznem gnezdu. F. F. Tutčev lepo slika pogoje prebivanja v tem kraju v svoji razpravi: „Na čiare snahov.“ Zelo lepo popisuje v tem spisu tudi obisk, ki so ga Kurdi priredili gospej Veri, soprogi novega poveljnika.

— — — V trenutku je stopilo v sobo šest Kurdov pod načelništvom visokega, sivega starčka, ki ga je krasila dolga brada. Na prsih se je svetil bakreni oznak, kot znamenje, da dotičnik ima dostojanstvo poglavarja. Klicali so ga Chadadom-a; poleg njega je stal sključeni možiček s krvavo rano na obrazu, sodnik Karo, za tem „žrec“ — poganski duhovnik Babaj, in dva častitljiva moža Azak in Nubek, šesti nevzledni, hromi z odsekanim levim ušesom je stal za hrbtom ostalih pri vratih, kakor bi sploh ne spadal k tej deputaciji.

Vera je prvokrat videla Kurde od tako blizu in je še s posebno zvedavostjo pregledovala svoje goste. Občudovala je njih obnašanje, opravo in razvitost njih krepkih udov. Bili so tukaj vsi piletni ljudje, toda njih črne, ognjene oči so

mladeniško žarele in njih zdravi beli zob bi lahko tekmoval z volčjimi zobmi. Ta okoliščina, kakor tudi njih vedno opravilo z volkovi, je menda sosede v Perziji nagnilo, da so te prebivalce imenovali Kurde (volkove). Njih obleka je bila: kratke rudeče sukničice, pod njimi židane vestje in široke hlače, na nogah pa nogovice in z jermeni pritrjene opanke. Na glavi so imeli turbane in sicer dragocene in različnih barv. Telo je ovijal široki pas, katerega konca sta segala skoraj do tal in za tem pasom je bil takorekoč arzenal za različno orožje.

Poglavar in sodnik sta držala na roki jagnjeta in sta ga izročila sinu poveljnika z besedami:

„Tukaj, gospa, Ti prinašamo dar: v svoji novi službi naj obogatiš od teh jagnjet (Kurdi so poglavitno pastirji). Kakor belo in sneženo je telo tega jagnjeta, tako naj bodo vedno naše misli in dela pošteni v Tvojih očeh in v očeh Tvojega moža!“

„Zahvalim“, je rekla Vera Aleksandrovna in ni vedela, kaj za naprej začeti. Ali hoče pripraviti čaja, kakor bi bila storila v srednji Rusiji, ali hoče goste povabiti, da se vsedejo? Med tem časom, kar Vera premišlja, zagrabi Kurdi stole in se v polukrogu vsedejo in pri tem ohranijo po vsem spoštovanje do svojih predstojnikov, le

oni častitljivi vodnik, ki je poprej stal pri vratih, je ostal na istem mestu in njega oči so vedno bile obrnjene na poglavarja.

„Ali se Vam tukaj dopade?“ je začel Chadada v ruskem jeziku. „Je tukaj zelo mraz. V Indžirju je veliko topleje. To je lepo mesto. Ima prednost pred Tiflis-om.“

„Bila sem v Tiflisu in tudi ta je lep in bi ga primerjala Moskvi.“

„Bili ste v Moskvi?“

„Da! Ko je bil car kronan, bilo nas je veliko poglavarjev ondi.“

Drugi gostje, ki niso razumeli ruščine, so med tem pozorno, mirno sedeli in gledali spoštljivo v obraz Vere Aleksandrovne.

„Jaz bom kadil!“ je rekel zopet Chadadom, in vsi drugi so koj posnemali njegov vzgled in v trenutku so pripravili pipe in soba je bila polna dima, da je Vera začela pokašljevati.

„Zakaj ne gredo proč?“ mislila je pri sebi in v zadregi je gledala, svoje goste, dobro vedoč, da se bo zadušila, ako bo ta obisk delj časa trajal. Zadušiti se mora v tej atmosferi potu in smradu od tobaka in obnošene obleke. Zato tudi ni mogla dosti poslušati nadaljno pripovedovanje poglavarja Chadade, ki je sedaj razlagal svoje izkušnje iz Moskve. Kimala je le pri posameznih stavkih in je premišljevala, kako bi se neki iznebila teh originalnih gostov. V tem odpre slu-

nik tako malo občuje z mažarskimi plemenitimi in državniki in naravnost odlikuje poljske in češke velikaše in da v svojem obličju nima mažarskih plemenitšev, s čimur si pač ne pridobiva simpatij mažarskega naroda in znano je o njem, da si teh simpatij pridobiti niti najmanj potrudi. Ve se nadalje o njem, da je nezadovoljen z neurejenim stališčem, v katerem živi kot prestolonaslednik. Zadovoljen tudi ni s politično situacijo, v katero je zabredla avstrijska monarhija. Svoja čustva ni niti zakrival, marveč dal jim je duška na odločen način že večkrat. Nezadovoljen je tudi s tem, da nima nobene moči in veljave pri vladi. Zato tako rad potuje. Pri potovanju pa namenoma in premišljeno zapostavlja pri sestavi spremstva ogrske velikaše. Položaj Ogrske napram prestolonasledniku je neugoden, neugoden tudi za vladarja samega, ki blaži dostokrat železno voljo prestolonaslednikovo in blagodejno vpliva na razžaljane Ogre. Tako sodi o prestolonasledniku mažarski list in mi se tej sodbi ne čudimo. Prestolonaslednik je, kakor znano, odločen katoličan in pričakovati od čifutskih žurnalistov, da bi ga hvalili, je nemogoče. Da se njegove železne volje in močastosti čifuti boje, ne škoduje prav nič.

Nadvojvoda Franc Ferdinand bo zastopal cesarja v Londonu pri kronanju angleškega kralja. Spremljalo ga bo več avstrijskih plemenitšev; nadvojvoda je hotel vzeti s seboj enega češkega in poljskega spremljevalca, a Nemci in Mažari so zagnali zoper to velik krik.

Skupni proračun. Delegacijam predloženi skupni proračun izkazuje skupno brutto-potrebščino 372,437.836 kron, za 8,431.193 kron več nego minulo leto. Svota v pokritje znaša pa 6,385.464 kron, ostaja torej čista potrebščina 366,052.372 kron, ki je za 8,237.406 kron večja nego prošlega leta. Proračun vojnega ministerstva izkazuje večjo potrebščino v ordinariju za 5,988.000 kron, ki se po velikem delu porabi za topove. V posebni predlogi pa zahteva vojni minister za topove še 38 milijonov kron. Ako bodo poskušnje s topovi novega modela v prihodnjem letu dovršene, bo vojna uprava za leto 1903. zahtevala še nadaljen del nabavnih stroškov za poljske topove, ki pa ne bo presegal 24 milijonov kron. Ministerstvo za vnanje stvari pa zahteva v posebni predlogi naknadne kredite za 1901 in 1902. v pokritje stroškov povodom homatij v Kitaju in sicer za l. 1901. 2,060.000 kron, za l. 1902. pa 2,366.000 kron. V predlogi se opazuje, da se glede odškodninskih svot, ki jih mora kitajska vlada plačati posamičnim državam, še vrše pogajanja. Avstro-ogerska je zahtevala odškodnino 14,714.278 kron in sicer na račun vojaške akcije 14,640.008 kron in v odškodnino Avstrijcem in Ogrom 74.278 kron. Ta svota se utegne skrčiti za 2%.

Pretep mej Vsenemci. Na Dunaju so imeli Vsenemci svoj peti shod. Udeležil se ga je tudi

žabnik vrata in prinese čaja in kruha in Kurdi hitro umolknejo in primejo se z veseljem pripravljene okrepčila. Vera je sedela kakor na trnju in je komaj premagala misel, ki jo je silila zbežati in tako prisiliti neljubo deputacijo, da odide.

* * *

Ko so izpili čaj do zadnje kapljice, obrisali so si usta in brke s rokavi in so vstali, položili roko na srce in so se globoko priklonili. Vera se je razveselila, ko je videla, da hoče iti. Vstala je, toda njena radost je naenkrat izginila, ker so se Kurdi zopet usedli in Chadada je nadaljeval svoj pogovor. Sedaj zgodilo se je nekaj nepričakovanega in to je povzročilo konec tega obiska. Babaj začuti, da ga nekaj na rebrih vznemirja, razgrne srajco in išče svojega napadalca, ne oziraje se na družbo, ne na gostilko.

Vera zakriči in zbeži, Kurdi se čudijo, in ne morejo si pojasniti uzroka tega počenjanja. Čakajo, da pride nazaj in ker je ni, vedo, da je konec avdijencije. Vstanejo, poklonijo se vratom, kjer je Vera izginila in grede iz sobe. Po njih odhodu odpre služabnik vsa vrata in okna in Vera je ta čas sedela s sinom Mitom v kuhinji in je trdno sklenila, da ne vsprejme več nobene deputacije Amba-Dagske aristokracije.

znani kričač Wolf. Ko je hotel govoriti, začeli so Schönererijanci na ves glas vpiti ter razbijati po mizah z vrčki in palicami. Zastonj so se trudili reditelji shoda, da bi napravili mir. Konečno se je Wolf usedel, ker je videl, da mu ne puste priti do besede. Pa tudi tako sedečega niso Schönererijanci pustili v miru, marveč so začeli nanj metati štirioglate košččke sladkorja. Njegovi pristaši so zagnali hud vik in krik ter začeli vpiti „živio Wolf!“ Schönererijanci pa so jeli žvižgati in razbijati. Ko so hoteli reditelji nekatere izmed najhujših razsajalcev s silo spraviti iz dvorane, nastal je splošen pretep, palice so padale po hrbtih, pesti po glavah, trgali so si obleke, policiji pa se je še le po dolgem času posrečilo napraviti mir med pretepači, na kar je še le komisar razpustil shod. Živela vsenemška kultura!

Črnagora v orožju? Že več časa se opazuje neko sumljivo gibanje v Črnigori. Svoj čas smo poročali, da je ruski car podaril Črnogorcem veliko število pušk, katere je velel knezu Nikolaju razdeliti med narod. Zdaj poročajo listi, da je knez pozval v domovino vse moške, ki so zmožni nositi orožje in začelo se je splošno oboroževanje. Knez je bil nedavno v Podgorici, kjer se je vršilo mej kršč. albanskimi voditelji važno posvetovanje. Od tega posveta naprej so se začele zbirati čete na albanski meji. To gibanje je jako čudno, zlasti zato, ker nikdo ne ve, komu gre mar.

Razmere v Rusiji. Poroča se, da se je v okrajih Veroneš, Jekaterinoslav, Karkov in Poltava, torej v okrajih s pretežno nemškim naseljenjem pojavil pravi kmetijski upor. Nahujskani kmetje so napadli posestvo kneza oldenburškega in vse razdrli ter odnesli kar je bilo porabljivega. Zdražbarji, večinoma nemški naseljenci, so razdelili med kmete neko proklamacijo ter jih naglali, da je carjev manifest. Vsled tega so udri kmetje k imovitejšim posestnikom ter si nabasali živeža, a so bili še tako pošteni, da so si dali pri obč. zastopu potrditi, koliko je vsak vzel. Vzrok tem nemirom je lakota, katero pa hujskači izkoriščajo v politične namene. Vlada pa se boji, da se upor ne razširi in odpošilja vojaštvo v razburjene kraje, da brani bogataše. Vnanji minister potuje sam v svrhu informacij po omenjenih krajih. — Dosedaj je na nogah 18,000 kmetov.

Črna gora. Iz Petrograda čuje se vest, da se v tamošnjih visokih krogih govori o sestanku cara Nikolaja s srbskim kraljem Aleksandrom in z črnogorskim knezom Nikolajem. Pri tem sestanku, ki bode baje julija meseca, proglašen bode črnogorski kneževič Mirko prestolonaslednikom Srbije. Pri tej svečanosti zastopana bode tudi Avstrija.

Amerika in Evropa. Zjedinjene države severoameriške napredujejo orjaškimi koraki na gospodarskem polju in delajo že jako resno in nevarno konkurenco evropskim velesilam. Ker je pa od gospodarske moči in veljave odvisen tudi političen vpliv, je naravno, da z gospodarsko močjo Zjedinjenih držav raste tudi njih politični vpliv. Jako nevaren utegne postati posebno za evropske pomorske velesile — mej katerimi zavzema sedaj Anglija prvo mesto — oceanski trust, ki se je ustanovil v Zjedinjenih državah. Oceanski trust je namreč zveza vseh velikih ameriških paroplovnih družb, kateri zvezi je namen monopolizirati vse svetovno paroplovstvo. Ker je ta zveza silno močna (njen skupni kapital presega namreč milijardo frankov) se morajo evropske paroplovne družbe ali potopiti v njej, ali pa morajo poginiti v konkurenčnem boju z oceanskim trustom. In res je k temu trustu pristopilo že več velikih angleških, nemških in francoskih paroplovnih družb, a pristopiti bodo morale polagoma tudi vse ostale, ako ne bodo hotele poginiti v konkurenčnem boju Trust bo prehajal vedno bolj pod vpliv Zjedinjenih držav in tako pridejo s časom vse evropske paroplovne družbe v popolno odvisnost od Amerike tako, da bodo slednjič morali priti njih parniki pod ameriško zastavo ter bodo morali v slučaju vojne služiti severoameriškim Zjedinjenim državam, kar bo silno nevarno, posebno za Anglijo, kateri prpada sedaj prvenstvo na morju.

Domače novice.

Današnja številka „Slovenskega Lista“ je radi predvčerajšnjega praznika izšla na šestih straneh. O priliki g. naročnike odškodujemo — Gospode somišljenike, ki so nam poslali dopise, prosimo potrpljenja. Pride vse prihodnjič na vrsto.

Dvoje stljajnih zadoščenj dr. Šusteršiču. Liberalci so blede jezi. Proti dr. Šusteršiču postajajo v posmeh vseh resnih ljudi vedno onemoglejši. In ni čuda. Ljudje, ki imajo Plantana v svoji sredi, vpili so o dr. Šusteršiču, ki je iz svojega dal znatno svoto v korist ljudstva, da ima umazane roke! O „umazanih rokah“ dr. Šusteršičevih sta kričala „Nar.“ in „Rodoljub“. Pri nas je vsak trezen človek po vrednosti cenil tako gromenje liberalcev proti dr. Šusteršiču. Čim bolj so liberalci gromeli, tembolj se je ljudstvo oklepalo dr. Šusteršiča. Ako je dr. Šusteršič gotovim eksistencam iz gotovih vzrokov bil na poti, je to tembolj množilo njegovo vrednost pri ljudstvu. Naši liberalci pa so o dr. Šusteršiču lagali tudi Vsenemcem. Vsenemci so dobili od slovenske liberalne strani „podatkov“ proti dr. Šusteršiču, o katerih so mislili, da so resnični. S slastjo so Vsenemci v „Ostdeutsche Rundschau“ ponatiskavali vse laži o dr. Šusteršiču iz „Naroda“ in „Rodoljuba“. „Ljubljanski porotniki nas vedno oproste“ dejal je nek liberallec Vsenemcem. In Vsenemci so lagali dalje o dr. Šusteršiču in dr. Kreku. Nakrat pa sta dr. Šusteršič in dr. Krek tožila „Ostdeutsche Rundschau“. Vsenemci so pričeli nabirati dokaze proti dr. Šusteršiču, a skoro so morali uvideti, da so sami nalagani in da ves od slovenskih „liberalcev nabrani materijal“ ne zadošča, da bi dr. Šusteršiča umazali. Onemogla, da bi svoje laži dokazala, je „Ostdeutsche Rundschau“ prosila za poravnavo ter se zavezala plačati vse sodne stroške, ob enem je priobčila izjavo, s katero vse, kar se je lagala o dr. Šusteršiču in dr. Kreku preklicuje in na podlagi dobljenih informacij pripozna, da je storila krivico, ter da se o „umazanih“ rokah dr. Šusteršičevih govoriti ne more. Ta blamaža „Ostdeutsche Rundschau“ zadene tudi slovenske liberalce, dr. Šusteršiču je pa v zadoščenje. — Listi poročajo o vsprejemu delegacij pri cesarju. Na veliko jezo liberalcev je dr. Šusteršič zopet delegat, dočim so slovenski liberalci ostali brez delegata. V istem hipu, ko liberalni listi pišejo, da dr. Šusteršiča nihče pogledal ne bo, se poroča, kako prijazno je cesar nagovoril pri vsprejemu delegacij dr. Šusteršiča in kako se je dalje časa z njim pogovarjal. Cesar je nagovoril dr. Šusteršiča z besedami: „Veseli me, da Vas zopet vidim. Vi ste bili že večkrat v delegaciji.“ Dr. Šusteršič je odgovoril, da je sedaj tretjič, na kar se je cesar z njim pogovarjal o proračunski razpravi v drž. zboru. Tako torej! Tistemu človeku, o katerem so trdili liberalci, da ga nihče pogledal ne bo, je cesar dejal, da ga veseli, da ga zopet vidi v delegaciji in s človekom, o katerem pravijo liberalci, da je „brezpomemben v drž. zboru“, se cesar dolgo časa pogovarja o teku proračunske razprave. To je pač zopet sijajno zadoščenje za dr. Šusteršiča, liberalci pa stoje osramočeni. To nas veseli! Mi stojimo tem trdneje za dr. Šusteršičem.

Kdo je naroden? „Narod“ hoče po vsej sili dokazati, da klerikalci niso narodni. Sicer je ta pesem o brezdomovinstvu že jako stara, pa liberalci se poslužujejo tudi starega orožja, ker jim novega zmanjkuje. „Narod“ pravi, da so klerikalci narodni le iz oportunitete, da jim pa za slovensko narodnost nič ni. Kedaj in kje so klerikalci kaj storili za slovenstvo? — Mi se ne bomo pripravili z liberalci, kaj razumejo pod besedo slovenstvo, pač pa rečemo: Vi vsi bivši in sedanji koroški, štajerski, istrski in kranjski duhovniki, ki ste se kot prvoboritelji borili za slovenski jezik in pravice našega naroda, vi vsi ste bili brezdomovinci! Za slovenstvo so pa delali tisti, ki so pri banketih klicali: Živio domovina, ali pa z rudečo srajco svojo narodnost po cestah prodajali, ti pa so odlični rodoljubi, narodnjaki itd. Mi poznamo sinove odličnih slovenskih liberalcev, ki nimajo v sebi niti trohice

slovenskega čustva, ki podpirajo samo nemške časopise, katerih je krok in zabava — —, pa če gre do ti kam na potovanje, piše se o odličnih rodoljubih!! Mi smo pa tega prepričanja, da stori vsak slovenski duhovnik, če spolnuje dolžnosti svojega stanu, več za slovenstvo, kakor sto slovenskih liberalcev!

Iz Kranja se nam piše: Vkljub temu, da Ciril v „Gorenjcu“ vedno bobna, da je on, oziroma njegov liberalizem, gospodar v Kranju, je vendar vsa njegova politika začela hoditi šantavo in kilavo. Bratranec se je naveličal „Gorenjčevih“ surovostij in niti na Cofišče ga ni več s čedno kompanijo duševnih očetov tega hirajočega lističa. Ciril sam izpoznavajo, da so se ljudje naveličali njegovega vednega drgnjenja ob škofa in dekana in da bi radi za izpremembo izvedeli nekoliko pikantnostij iz družbe častilcev mežnarja svetega Jošta. Tako bi n. pr. radi brali v „Gorenjcu“ tragedijo s poglavji: Sv. Jošt, revolver, beg žene, ločitev, boben. Ciril sam bi rad opisal novo klavnico, a dregnul bi v svoje meso in zato „Gorenjec“ molči. Tudi shod obrtnikov, ki je bil v četrtek na „Novi pošti“, je pokazal, da so se meščani osamosvojili in da so postali odločni nasprotniki liberalnih fraz. Cerkev je pri „šmarnicah“ ob nedeljah in praznikih natlačeno polna. Poslušati hodi pridige tudi inteligenca z edino izjemo najožjih prijateljev propadle liberalne struje. Izvedeli smo, da bo v sedmih šmarničnih pridigah nastopilo sedem kranjskih duhovnov. Gospe in gospodičine so Marijin oltar prav lepo okrasile. Če vse to liberalce jezi, ne moremo pomagati.

Nemško-slovenska zveza. Pretečene dni sta se oba slovenska dnevnikarja spoprijela zaradi nemško-liberalne zveze. „Narod“ je trdil, da ta zveza v narodnem oziru nam Slovincem prav nič ne škoduje. No, „Slovenec“ mu je to temeljito izpodbil, ker je navedel kar suha dejstva, katerih liberalci ne morejo utajiti. Mi pa kratko pravimo: Čemu se bomo prepirali, ali ta zveza tangira naše narodne interese, ali ne, mi zahtevamo, naj se vsa pogodba med Nemci in liberalnimi poslanci javno priobči, nje besedilo in pa podpis! Če se ta pogodba objavi, potem bomo videli, kdo ima od te zveze korist. Ta politična zveza je stvar vsega slovenskega ljudstva, saj se gre za njegove interese, torej na dan ž njo! Če bodo liberalci svoj kompromis objavili, in če v pogodbi sami ni nikakih narodnih koncesij, potem bomo pripoznali, da so liberalci sklenili pošteno zvezo. Če pa te pogodbe ne bodo objavili, je to znamenje strahu, potrdilo našega prepričanja, da so liberalci izdali narodne koristi Nemcem v roke. Na dan torej s pisano nemško-slovensko pogodbo!

G. Lapajne je spustil v svojem listu zopet neko vodo. Nekemu svojemu sotrudniku podaja sledeče nauke: Glede politike pa se izvolite naslanjati le na tiste čiste slovenske domoljube v Celju, katerim se prepir med Slovenci studij. Svetujte z ene strani svojim prijateljem, da ne poslušajo ne ljubljanskih in ne mariborskih klerikalcev, kateri so tako slabi slovenski domoljubi, kakor ljubljanski liberalci, katerih smo se že tudi mi otrsli. — Iz tega sledi, da je na celem Slovenskem najboljši in najčistejši domoljub gospod Lapajne sam! On zdihuje, da ni na Slovenskem srednje stranke. Gospod Lapajne, ali niste čitali v „Narodu“, kako so gosp. Hribarju kadili, ko je hotel ustanoviti svoj list? Srednje stranko ste hoteli pri zadnjih volitvah sami ustanoviti, da bi lepo zlezli v deželni zbor, ter tako prišli še do jednega vira dohodkov, spomnite se pa, koliko glasov ste dobili v Krškem, kjer bivate, pa vzdihnite: Grozdje je še prekislo!

V Gornjem gradu. Slavno uredništvo „Slovenskega Lista“ v Ljubljani. Sklicuje se na § 19 tiskovnega zakona zahtevava z ozirom na notico „V Gornjem gradu“ v št. 17 „Slovenskega Lista“ l. 1902, str. 132, da objavite na istem mestu in z istimi črkami v prihodnji številki Vašega lista sledeči popravek: Ni res, da sva podpisana nasprotovala, da bi se ljubljanski knezoškof izvolil za častnega občana tukajšnjega; ampak res je, da je bil milost. g. knezoškof ljubljanski tudi z

najinima glasovoma enoglasno imenovan častnim tržanom gornjegrajskim. V Gornjem gradu, dne 29. aprila 1902. Jozef Krainc, Josip Mikuž.

G. Plantan je glasoval proti odpravi mitnic. Vsi drugi jugoslovanski poslanci so glasovali proti vladi, on sam je glasoval za. Tako vladnega, tako vladi vdanega poslanca naš narod še ni imel. In v Slovenskem brlogu vse molči! Ne gane se živa duša. Naš kmet z meščani vred tako nerad plačuje mitnino, sedaj pa gre naš poslanec ter glasuje, da naj mitnice ostanejo. Oglasite se vendar vi Krčani, Kostanjevčani, Novomeščani in terjajte odgovor od svojega poslanca, ki ste ga zato volili, da zastopa vaše koristi. Vi, g. Plantan, pa si poiščite na javnih shodih zaupnic!

Gospod Alfonz Pirc je še vedno vodja glavarstva v Kranju, kjer je njegov bratranec g. Ciril Pirc deželni poslanec.

Zgodovina Slovencev. Večkrat se je že izrekla želja, da bi nam kdo podal temeljito in popolnoma zanesljivo zgodovino Slovencev. Takega dela do sedaj pogrešamo in že ta okolnost nam kaže, da ga ni kar tako lahko izvršiti. Treba je, da dotični pisatelj dobro pozna in uporabi kaj raztreseno zgodovinsko gradivo. Še le potem mu bode mogoče z vspehom lotiti se svojega dela. „Leonova družba“ v Ljubljani je sklenila, da hoče to gradivo za slovensko srednjeveško zgodovino spraviti na dan. Vsako drugo ali pa tretje leto izide po en zvezek (vsega skupaj najbrže deset zvezkov). — Gradivo je nabral ter ga bode urejeval dr. Franc Kos, c. kr. profesor v Gorici. Začel se je tiskati prvi zvezek, ki bode imel kakih 500 strani ter obsegal dobo 501—800 l. — V vsakem zvezku bode v „Uvodu“ kratek zgodovinski pregled dotične dobe in pa majhna ocena zgodovinskih virov tistega časa. Glavni del knjige bode obsegal v kronološkem redu razvrščeno zgodovinsko gradivo. Na koncu vsake knjige se natisne najprej natančen imenik oseb in krajev, potem pa imenik stvari. Prva knjiga bode stala 8 kron za neude, 6 kron za podporne in 4 krome za redne in ustanovne in redne člane. Naroča se pri „Leonovi družbi“ v Ljubljani.

Deželni zbor štajerski je te dni po daljši razpravi vsprejel zakonski načrt, tičoč se vsprejetja 14 milijonskega (v kronah) posojila od strani mesta graškega in je odobril s 36 proti 12 glasovom, da dežela vsprejme garancijo za obrestovanje in odplačevanje posojila. Istotako se je dovolilo graški občini, da sme v tozadevno pokritje uvesti davek na vozne listke malih železnic, ki se nahajajo v občinskem obsegu, ter pobiranje zamudnih obresti na zaostalih davkih. Deželni zbor se je na to odgodil.

„Sokol“ v Šiški. Odbor „Citalnice“ v Šiški je sklenil ustanoviti „Sokola“.

Ljubljanska društvena godba je definitivno ustanovljena. Ustanovni shod se je vršil v soboto zvečer. Nadejajo se, da bo godba mogla izhajati, ako bo dobro gospodarstvo. Členarina bo prinašala na mesec vsaj 800 kron, od koncertov pa se nadejajo 350 do 400 K.

Koncert „Glasbene Matice“, ki se bode danes 10. t. m. v zgornji veliki dvorani „Narodnega doma“ vršil, bo v točkah solistov, pevskega zbora in popolnega orkestra pešpolka št. 27. obsejal jako lep, zanimiv in izredno bogat vsprej. Slovensko občinstvo, ki se za napredovanje domačih skladateljstev in njih del zanima, bo gotovo z veseljem pozdravilo najlepše domače nove izvirne skladbe. Izvajale se bodo prvokrat javno nove skladbe dr. Gustava Ipavca „Tiček“, dr. Gojmira Kreka „Vabilo“ in dr. Antona Schwaba „Serenadica devojčici“ Fran Gerbičev ženski zbor „Gondolirjeva pesem“. Izvajali se bodo tudi prvokrat javno novi slovenski samospevi in sicer bo pela gospodična Olga Plautz dr. Benamina Ipavca „Če na poljane rosa pade“ in gospa Julija Ferjančeva čuta polno in lepo pesem učitelja „Glasbene Matice“ in priznana dobrega skladatelja Josipa Prochazke „Kaj bi te vprašal“. Pevski zbor bo nadalje izvajal iz jako zanimive velike skladbe „Zlatorog“, katero je uglasbil glasbeni vodja v Vratislavi Albert Thierfelder prvi mešani zbor: „Ovila noč krog belih je kron megljo na Triglavu gori“,

moški zbor pa Križkovskega skladbo „Utopljenka“. — Koncert se priredi na korist fondu za nakup „Matici“ prepotrebne koncertnega klavirja.

Drobne novice. Hišo g. Vinko Čamernika v Slomškovi ulicah je kupil kavarnar g. Lekan. — Dezerter 17. pešpolka, bivši knjigoveški pomočnik Kastran, se je vtihotapil v mesto na svoj dom v Rožnih ulicah. Policija je za to zvedela. Vodja policijske straže Breznik je hitel da bi ga aretiral. Ko je dezerter zapazil Breznika, je iz revolverja streljal nanj. Breznik ni bil zadet in je hitel po policijo. Policija je obkrožila hišo. Kastran se je z revolverjem zaklenil v sobo. Poslali so tudi po vojake. Dezerter se je občinstvu z okna smejal im metal med občinstvo jajca. Sam se je obstretil, ko je zagledal došle vojake. — Laških delavcev se je preko Pontebe doslej pripeljalo 50.146. — Stanjski grad s posestvom vred je kupil bogataš Sessler. Doslej je bil grad last grofa Melsa. — Prvi davek na vožne karte uvedo v Gradcu. Štajerski deželni zbor je v ponedeljkovi seji sprejel dotični predlog, ki velja za vse male železnice v Gradcu. — Umrl je v Kološi na Ogrskem tudi po Ljubljani in po Kranjskem splošno znani potovalec Deillerjeve tvrdke za cerkvene predmete g. Franc Bruckner. — Piva na Kranjskem se je v preteklem letu zvarilo 61.039 hl. V zadnjih treh letih se je ta produkcija na Kranjskem zmanjšala za 21.425 hl. — Poročil se bo g. Ant. Gutnik, mag. oficijal, z gđc. Michaelo Windischer, poštno ekspeditrico v Brusnicah. G. Dan. Makar, posestnik iz Metlike, se poroči z gđc. Agato Češnovar. — Graščino v Jablanici pri Ilirski Bistrici je od g. Domladiševih dedičev kupil g. Albert Dub. Graščino Mirno so kupili g. Klun, Pirker in tovariši iz Ribnice. — Pri Kranju je Kokra izstopila in preplavila svet ob bregovih. Škoda na poljih bo velika. Pod Krškim je Sava tako velika, da se boje, da izstopi. Pri Tacnu je Sava 203 cm nad normalom in pri Litiji dva metra. — V Savo je skočil raz most v Smedniku posestnik Janez Šetina, vulgo Kampeljč. Doslej ga še niso dobili. Vzrok žganje in domači prepiri. — Bivši finančni stražnik Anton Sedej je prišel k svoji sestri Mariji Sedej, kuharici na Starem trgu št. 1, ter je zahteval od nje denarja 60 kron. Ker mu jih ni dala, potegnil je iz žepa nabasan revolver in ji grozil, da jo ustrelji. Marija Sedej je zbežala iz kuhinje ter je zaprla za seboj vrata. Sedej je bil toliko časa zaprt v kuhinji, da je prišel stražnik ter ga odvedel na Žabjak. — Iz Ljubljane odpotovalo je nad 60 tujih delavcev. Preglala jih je stavka.

„Katoliški Obzornik“ — urejuje dr. Aleš Ušeničnik — prinaša v letošnjem II. zvezku naslednjo vsebino: Socijalna odgovornost življenja. (Dr. A. Ušeničnik). Življenje resnobno in odgovorno. — Socijalna odgovornost. Moralna solidarnost — Volja in vplivi — atavizem — milje — vzgoja — krize — Socijalni vplivi — simpatija, posnemljivost, moralna nalezljivost, javno mnenje, moda — apatija, kritizem — Historični milje. — Odgovornost rodnje vzgoje, šole — zgleda, besede, pisma — „Pohujšanje“ — „corrupte et corrupti“ — Sodba postulat. — Zadnji postulat moralne solidarnosti — poslednja sodba. — Svoboda vesti na Ruskem. (Fr. Ks. G.) Krize na Ruskem — Klici po svobodni misli, po svobodi vesti — Pojem svobode vesti. — Politična in socijalna svoboda v ruski zgodovini — „Oficijalna narodnost“ — Tiranija birokracije. — Svoboda v kulturnem in slovstvenem življenju. — Puškin, Čaadejev, Gogolj, Granovskij, Belinskij, Turgenjev, Dostojevskij, Solovjev Tolstoj. — Cervena in verska svoboda — Suženstvo ruske cerkve — Aksakov v ruski cerkvi — Maršal Štahovič, pop Čarkaskij, Salovojev — Perspektiva v bodočnost. — Rusko poljsko vprašanje — rešitev na verskih tleh — Kardinal Missia in katoliška renesanca med Slovenci. (Dr. A. Ušeničnik.) Razdor v Slovincih in liberalizem. — Program škofa Missia. — Časovni duh. — Katoliška zavest. — Polovičarstvo naših dni. — Mož-ideal. — Katoliška ideja v narodnostnem in sojalnem vprašanju. — Katoliška ideja v političnem življenju. — Škofje v politiki. — Mo-

litev v politiki. — Volitve in poslanci. — Boji škofa Missia — Goriška poslanica. — Vzroki razdora. — „Najnevarnejši nasprotnik.“ — Oporoka kardinala Missia. — Konstitucija lavantinske sinode o krščanski filozofiji. (M. V.) Modroslovje in vera — modroslovje in blagoslovje. — Modroslovje in znanosti — prirodne znanosti — zgodovina — etika in sociologija. — Gogoljeva duša. Ob 50letnici Gogoljeve smrti. (Fr. Ks. G.) Ruska duša. — Gogoljeva vera in hrepenenje njegovo po najvišjih ciljih — Njegovi spisi — izpoved njegove duše — Zavest odgovornosti — Disharmonija med ideali in resničnostjo. — Romanje na Gospodov grob. — Sežgani rokopisi. — Utrujen do smrti na poti k visokim idealom. — Cerkev in cerkve. Katolicizem in nacionalizem. (Dr. M. P.) — † Kardinal Missia. — Slovo. Dr. Jos. Lesar: Uvod v biblijske zgodbe nove zaveze, (Dr. K.) — Alojzij Merhar: Marjetice, nabrane nežni mladini. (—n.) — Spomenica ob 100letnici uršulinskega samostana v Ljubljani. Razne stvari. Vabilo na naročbo knjige: Dr. Fr. Kos: Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. Izda „Leonova družba“. — Listnica. — Ta izvrstno urejeni edini slovenski znanstveni list toplo priporočamo!

Novo pokopališče v Ljubljani. Kakor čujemo, si je cerkvena oblast, kateri se je prepustilo, da v prvi vrsti razmotriva o vprašanju novega pokopališča, že zagotovila za slučaj, da se zedini z drugimi poklicanimi faktorji, 20 oralov sveta onkraj Gruberjevega kanala med cerkvijo Božjega groba in Ljubljani. Za poskušnjo so odkopali zemljo 3 metre globoko ter baje konstatovali, da so ondodna tla v pokopališke svrhe zelo primerna. Tudi je baje baron Codelli že privolil, da se čez njegovo posestvo napelje 7 metrov široka cesta. Pokopališče na tem kraju bi bilo vsekakor jako primerno in želeči bi bilo, da se zadeva čim preje ugodno reši. Štefanja vas bi s tem gmotno precej pridobila.

Lekarna v Idriji. C. kr. poljedelsko ministerstvo je oddalo c. kr. rudniško lekarno v Idriji gospodu magistru farmacije Danilu Pirca v Ljubljani v najem.

Zanimiva stava. Iz Senožec pišejo: Posestnik iz bližnje vasi Laže, Ivan Žnideršič (Klofočen), stavil je s posestnikom Matevžem Markokičem (Petrič), od istotam, da pride v 12 urah iz Senožec v Ljubljano, in sicer po državni cesti, 73 km. daljave. Žnideršič je stavil zemljišče, vredno 200 kron. Markokič tudi zemljišče enake vrednosti. Stava je bila dogovorjena in potrjena po pričah pri županu v Lažah. Odhod je bil pet minut čez pol ene zjutraj. Žnideršič je došel v Ljubljano do mitnice na Dunajski cesti ob 10. uri 6 minut predpoludne, torej v 9 urah 30 minut. Tu je pričakoval omenjenega župana, ki naj bi s konjem Markokiča spremljal Žnideršiča do Ljubljane. Ker ga je spremljal pa le do Planine (kajti od tu naprej ni mogel konj več dohajati pešca), odpeljal se je župan z Rakeka po železnici v Ljubljano, kjer se je — kakor rečeno — na mitnici sešel z Žnideršičem.

Razne stvari.

Nazaj k Rimu! R. H. Measures, lastnik velike tovarne za stroje v Easterbowine povrnil se je v katoliško cerkev. Plemeniti bogati konvertit zidal je katoličanom še kot protestant dve cerkvi. Nek njegov sin postal je še pred očetom katoličan in je goreč katoliški duhovnik v Walworthu. Sploh pa se Holandci (Nizozemci) v velikem številu povračajo nazaj v katoliško cerkev. Samo v škofiji Haarlem povrne se vsako leto približno nad 500 protestantov v katoliško cerkev. Za brezverske liberalne odpadle smeti, plemeniti prepričan priraščaj!

Novi „Bog“ Vsenemcev. V Solnogradu so ustanovili Vsenemci zase versko ločino „Allvater“ (vseoče). Načelo te „nemške vere“ je: „Vseoče“ je stvarnik in voditelj. „Vseoče“ dal je človeškemu možganom moč razvitka, kar ga loči od živali. Človeškemu duhu je dano premišljanje narave in to, da v lastno korist izrablja naravne moči. Nemogoče pa je človeku zapopasti stvari, ki niso naravne. „Vseočetu“

priznavajo „nemškega boga“, ki zapovedujejo močatemu, plemenitemu, nemškemu ponosu. Nemeč časti v „vseočetu“ boga moči in stvarstva.

Mlad ubijalec. S sekuro je po glavi udaril nek 6 letni Janezek 2 letnega Pavelčka v Dravljah nad Ljubljano, ko se je ta z njim igral. Rana se mu je navidezno kmalu zacelila, vendar je otrok tožil, da ga bole glava in zobje, ter je vsled tega umrl.

Kazenska pravda Krosigk v Gumbinu. Kakor se naši bralci gotovo še spominjajo, smo svoj čas poročali, da sta bila na Nemškem v Gumbinu obsojena na smrt dva vojaka Marten in Hickel, češ, da sta ustrelila svojega ritmojstra Krosigka. Dotična kazenska obsodba je vzbujala ne samo na Nemškem, ampak tudi po celi Evropi zanimanje, ker je bilo vse prepričano, da sta obsojenca na umoru nedolžna. Ta dva sta po svojih zastopnikih dosegla, da se je pravda znova začela. Trajala je skoraj teden dni in je 30. aprila t. l. končala s tem, da sta bila oba, Marten in Hickel oproščena. Iz tega se vidi, kako se lahko najprevidnejši sodnik zmoti. Kdo bi jima bil pomagal, če bi se bila smrtna sodba izvršila?! Oba imata družino.

Moderni Diogen nahaja se v Brali. Piše se Pavel Lommer, po svojem poklicu berač in je lastnik soda, v katerem ima posteljo s slame. V tem svojem stanovanju se prav dobro počuti. Samo to bo za Lommera križ, ako ima kaj dolgov. V tem slučaju mu bodo njegove „hišo“ še upniki zarubili, česar se pri Diogenu ni bilo treba bati, ker o njegovem času rubežni še niso poznali.

Električno železnico bodo napravili iz Rima v Neapol, ki bo prevozila daljavo 250 kilometrov prej kakor v dveh urah. Šla bo čez pontinsko močvirje.

Ubit pri večerji. V italijanskem mestecu Avellinu je bil pri večerji ubit kanonik Demattra. Ubil ga je bivši frančiškan Dominik Femina, ker je bil na zahtevanje kanonika radi grdega življenja izključen iz samostana. Ubijalec je ušel, a so ga našli.

K umoru hotelirja G. Wolfa. Dognalo se je do sedaj, da se umora res krivi trije vojaki 3. tren-polka v Pragi in sicer: Jože Otcovsky, ki je 24 let star in doma v Motičinu bri Slanem, bivši knap. Franc Čučko, star 24 let, doma pri sv. Jakobu pri Mariboru, sin gruntarjev. Jever Velek, 23 let star iz Chluma. Vsi trije so Wolfa spravili na samotni kraj zunaj mesta in Čučko, kakor se dozdeva, je s kamnom brez vednosti drugih udaril Wolfa po glavi in drugi so tolkli, da je bil mrtev. Potem so mu odvzeli 138 kron in so zbežali. Šli so potem v gostilno „Na kukliku“ in so pili ter ugaševali hudo vest. Po zaslišanju so bili prepeljani v vojaško ječo na Hradčanech. Vsi akti dosedanega preiskovanja se izročijo vojaškemu sodišču, kjer bo o tem še natančna obravnava.

O nevarnostih za zdravje pri pismih govori angleški medicinski list „Lancet“. Nevarnosti prete onim, ako pri zajuterku odpirajo došla pisma jutranje pošte. V desetih slučajih zmocijo pismene znamke in zavitke v zasebnem prometu oddajalci istih z jezikom. In koliko med njimi jih ni zdravih. S to razvado širijo se nezdrave bakterije med ljudi. Tudi poštni uradniki, pismonoša in služkinja lahko prinesejo bakterije. Cestni prah ostane tudi lahko na pismu in ga inficira, mogoče je tudi, da pade pismo na cesto, tudi pismonoševa torba ima lahko v sebi nezdrave kali in konečno gumi in druge snovi za lepljenje pisem imajo lahko v sebi nezdrave kali. Kako pa temu odpomoči? Medicinski navedeni list pa prav nič ne pove in niti ne nasvetuje; morebiti se mu zdi samemu prebedasto svetovati: ne pišite in ne sprejemajte in ne čitajte nobenih pisem, ker s tem lahko nalezete nezdrave bakterije in lahko obolite.

Miši požrle deščino. Neki francoski kmetič Ives Lecordes podedoval je od svojega brata 10.000 frankov. Možu zdela se je ta svola bogastvo in ker srce vsakega Francoza hlepi po krasotah pariških, namenil se je v Pariz zauživati razkošnosti glavnega mesta. Poprodal je doma svoje zemljišče in s skupljeno svoto hotel si napraviti veselje po svoje. Dedščino 10.000 frankov pa je mož spravil — v žitnico: češ, v žitnici denarja iskal nihče ne bode. Toda mož se je zmo-

til. Ko je zapravil skupnino od zemljišča, šel je iskat denar v žitnico, toda tu je bil mož bridko presenečen. Mesto denarja, bankovcev, našel je samo papirne kosce, miši so zavarovale denar in po nelepi mišji navadi, razgrizle in strgale so vse bankovce. Nesrečnež je zblaznil in usmiljeni sosedi oddali so ga v norišnico.

Beda ruskih dijakinj. Znano je, da razmerno veliko Rusinj prihaja na vseučilišča. Neki nemški list sedaj prinaša vest, da vlada med ruskimi dijakinjami velika revščina. Sirote imajo na mesec 3 do 5 in v najboljšem slučaju 7 rubeljev dohodka. Od tega se mora oblačiti, plačati stanovanje in hrano. Največ se hranijo s čajem in kruhom. Da bi obedovale, jim je predrago. Dobi se takih ruskih dijakinj, ki tekom treh let niti jedenkrat niso obedovale. Vse te dijakinje žive od pomoči društva, ki se je ustanovilo za podpiranje ruskih ženskih dijakinj. Po pretežni večini se le-te pripravljajo za zdravnice, a po večini so vse hčere nepremožnih roditeljev in zato je beda med njimi.

37 otroka krstiti dal je neki Josip Stoer, star 67 let v Basingenu pri Karlovih varih na Češkem. Mož bil je trikrat oženjen. Od vseh otrok ostalo mu je živih 10.

Veliko tihotapstvo s čipkami. Stara je stvar, da je le Bogu znano, na koliko načinov tihotapci goljufajo pri uvozu inozemskega blaga razne države. V Parizu n. pr. se osobito strogo pazi na uvoz belgijskih (takozvanih) čipk, da ne bi se uvozila neopaženo. Toda vse zaman. Zviti tihotapci ti že najdejo zvižaje, da zamorejo goljufati erar in za nos potegniti finančne organe. Zvite buče znašle so način, da neopaženo dovažajo čipke v Pariz. Čipke se za nalašč umažejo in prišijejo na kako staro žensko obleko, od katere je le mal uvoz in ko „pride stara obleka“ v Pariz, odparajo se čipke, se operejo in zlikane popolnoma nove pridejo potem v promet!

Predrzni junak. V Velikem Varaždinu je umrl pred kratkem stotnik Robert Kömpf iz Beldenšteina v 37 letu starosti. Ta častnik je naredil v življenju veliko jako čudnih in „junaskih“ stvari. Ko je enkrat pri inšpekciji generalmajor Groney stal pred častniškim kazinom in prosil ognja, je skočil s prvega nadstropja in je imenovanemu postregel. Enkrat je napravil stavo, da se poskusi z vlakom v gotovi daljavi in je stava dobil. Iz Velikega Varaždina je prišel v Dobrezin v 3 in pol urah; družino, ki je stanovala v prvem nadstropju je obiskal sede na konju. Skočil je iz železničnega mostu, ki gre čez Körös na led v globočino 15 metrov in pri tem se je poškodoval, da je zlomil obe nogi. Ko je ozdravil je bil prestavljen v Bozen, in skoro je prišel zopet v imenovano mesto, kjer je našel slednjič smrt.

Davki ameriškanih milijarderjev. Največ davka plača družina Vanderbilt in sicer plača na leto G. W. Vanderbilt 8.000.000 kron, W. K. Vanderbilt 4.000.000 kron, Alice Vanderbilt 8.000.000 kron, A. G. Vanderbilt 2.000.000 K, B. C. Vanderbilt 1.000.000 kron in najubožnejši C. Vanderbilt samo 400.000 kron davka. Reveža Carnegi in kralj petroleja Rockefeller plačata vsak 4.000.000 K davka na leto.

Pregovori o dolgu. Bog te varuj dolga in slabega tovariša. — Mrtva glava dolgov ne plača. — Težko onemu do smrti, kdor si dolg oprti. — Obetanje, najtežje dolgovanje. — Dolg je nesrečen drug. — Kdor ima dolg, ni niti na Božič vesel. — Najboljše prijateljstvo neha čisto z dolgovi. — Kdor svojo hišo s tujim denarjem zida, ta sebi bremen zida. — Kdor se varuje dolga, njemu je lep svet. — Kdor z dolgom družni, on vedno godrnja in toži.

Pismo ljubemu Bogu pisal je nek Bošnjak v Sarajevem. Naučil se je bistri Bošnjak brati in pisati in s tem je med dobrimi Bošnjaki, kjer še ravno ti umetnosti nisti običajni, postal popoln učenjak. Toda učenjak s tem ni bil še zadovoljen, njegovo srce hlepenelo je po višjem. Toda vse, kar je počel, ponesrečilo se mu je. Smolo je mož imel. V glavo možovo šinila je jako dobra misel. Naš vrli Bošnjak vsedel se je za mizo in napisal lepo pismo ljubemu Bogu, v katerem mu je potožil vse, kar ga je težilo in ga prosil za službo. Pismo je naslovil: „Ljubemu gospodu Bogu v nebesih, zadnja pošta paradiž.“

Ne ve se, kje je ta natančni naslov zvedel. Na nasprotno stran zavitka pa je napisal svoj naslov in vrigel pismo v bližnji poštni nabiralnik. Poštni uradnik beroč ta klasični naslov, prišel je v nemalo zadrego. V dolgoletni njegovi praksi se mu ni primeril še slučaj s takim naslovom. Toda uradnik si je pomagal in napisal na zavitek: Zaradi pomankljivih poštne zvez z naslovnim krajem se adresatu pismo ne more odposlati, retour! Kajpada, da je naš Bošnjak bil ne malo poparjen nad švabskim poštnim uradnikom, ki niti ne ve, kje ljubi Bog stanuje. A z vrita buča našega Bošnjaka vedela si je pomagati. Zopet se je vsedel in proti uradniku v lepih verzih se pritožil na bosansko vlado in ob enem s pritožbo prosil za kako prijetno službo. In sedaj pravijo zlobni jeziki, da naš Bošnjak nestrpno pričakuje in pazljivo čita bosanski vladni list, kedaj da bode dobil naprošeno službo.

Na ulici. Revni in priprosti pogrebni sprevod je izšel iz češkega patološkega zavoda v Pragi, za vozom ni šel noben človek. Žalostni sprevod! Vedno se najdejo ljudje, saj med potjo, ki gredo za mrtvaško trugo, da skažejo ranjkemu zadnjo čast. Blizu realne šole je srečala ta sprevod stara ženica iz dežele. Komaj se je vlekla. Pripeljala se je v mesto, prišla je od daleč iz hribov, obiskat bolno hčer, ki je bila že nekaj nedelj v bolnišnici. — „O Bog — to je revež“, je vzdihnila starka, sklenila je roki k molitvi in v očesu se je zasvetila solza. Veliki mestjan nima toliko pozornosti — pogreb mu je ravno toliko, kakor kak fijakar. Počasi, korak za korakom, je šla ženica za trugo in med potjo je molila za mir in pokoj ranjkega. Na kraju, kjer je bila poprej mestna brana se je voz ustavil in žena je vprašala kočijaža: „Koga pa vendar peljete k pogrebu?“ Surovi mož odgovori: „Kaj pa je Vam mar?“ — „I nič, dragi gospod — ampak molila bi za ranjkega. Saj se mi srce krči, ko vidim to zapuščeno in siromaštvo!“ Fijakar izgovori ime tistega, ki ga pelje na volšansko pokopališče. Starka zaupije, pade na tla, kakor bi ji noge odžagal. Kočijaž udari konje in ji je naenkrat izpred očíj ter se bliža Volšanom. — V krsti je bila hči stare ženice.

GLASNIK.

Za delavce v tob. tovarnah.

Interpelacija

posl. dr. Šusteršiča in tovarišev na ekscelencio g. finanč. ministra glede uravnave delavskih razmer v c. kr. tobačnih tovarnah.

Proračun tobačnega monopola za leto 1902 kaže prebitka nad 132.000.000 kron.

Ta lepi vspeh nalaga državi dolžnost, da v polni meri izvršuje svojo socialno nalogo nasproti delavcem pri tobačnih tovarnah.

Te svoje dolžnosti je država doslej izvrševala jako nezadostno. Posebno pomanjkljive so naprave glede zavarovanja delavcev za starost.

Namen starostnega zavarovanja, ako je resen, mora biti, da onemoglemu delavcu preskrbi take dohodke, da more vsaj za silo živeti. Delavec si od plačila ne more prihraniti, zato mora za slučaj onemoglosti računati na preskrbnino za invalide — ali pa na javno dobrodelnost.

Da so delavci v c. kr. tobačnih tovarnah slabo preskrbljeni, dokazujejo naslednje številke: Delavec V. vrste, ki je služil 10 do 20 let, dobi v slučaju onemoglosti 20, reci dva set kr. na dan; po 20 do 30 letni službi 24 kr., po 30 do 40 letni službi 32 kr. in 40 kr., če je služil več nego 40 let.

V IV. vrsti dobi delavec v slučaju onemoglosti v isti dobi po 25, 30, 40 in 50 kr. na dan.

Tu je treba pripomniti, da je večina tobačnih delavcev v teh dveh vrstah: večina delavk namreč v V in večina delavk v IV. vrsti.

Vsakemu pa je jasno, da je ta preskrba za starost popolnoma nezadostna. Kako naj danes človek živi z 20 ali 25 kr. na dan?

Človek potrebuje na dan najmanj 48 kr. Z vso pravico smejo delavci IV. in V. vrste zahtevati najmanj 48 kr. preskrbnine, katera naj bi po 40 letni službi znašala vsaj 80 kr.

Naravno, da bi se v isti meri morale zboljšati preskrbnine tudi delavcem v višjih razredih.

Pa tudi v drugem oziru je treba preosnovati delavsko preskrbnino za starost. Po sedanjih določbah rastejo podpore za onemogle delavce od 10 do 10 let. Delavec ima pravico do te podpore, ako je služil najmanj 10 let. Ta podpora pa je enaka, ako je delavec delal 10 ali pa 19 let. Ta določba je naravnost krivična. Pravično bi bilo, da se podpora za onemogle prične po desetletni službi in da raste od leta do leta po odstotkih. Neumevno je, zakaj je podpora po desetletni službi ista, kakor po 19 letni službi.

Kar se tiče plač, pa se mora v obče hvalježno priznati, da je monopolna uprava precej ustregla željam in opravičenim zahtevam delavstva.

Nekaj pa se je doslej popolnoma prezrlo. Okoli 90% vsega delavstva dela v akordu. Ta akordna plača znaša za delavke 10 do 13 kron na teden, za moške delavce 12 do 16 kron, izjemoma tudi do 17½ kron.

Poglejmo karijero delavke. Ko je vsprejeta, pride večinoma, vsaj v kratkem času, v oddelek akordnih delavk, da se izuči. Ko se izuči, pride v nižjo vrsto akordnih delavk ter zasluži na teden 8 do 11 kron. Čez štiri do šest let pride v višjo vrsto ter zasluži — vsaj v Ljubljani — 12 do 13 kron na teden. S tem pa je tudi končana karijera tobačne delavke.

Tudi če dela 30 ali 40 let, ne dobi boljše plače. Nasprotno: V višji starosti se zmanjša fizična moč, ne more več toliko storiti, kakor mlajše tovarišice — in dobi tudi manjšo plačo. To pa ni pravično, ker starejše delavke so večinoma omožene, morajo skrbeti za družino ter se boriti z materijalnimi skrbmi. V tem oziru bi morala monopolna uprava s socialnega stališča izravnati to neenakost.

Sploh zahteva socialna pravičnost, da starejši delavec dobi premijo za večletno zvesto službovanje. To je tudi podjetju na korist, ker se na ta način pospešuje udanost in marljivost delavstva.

Priporoča se torej, da se vpeljejo starostne doklade, ki naj bi se pričenjale morda s 15. službenim letom. Ta doklada naj bi povprek znašala 10% letnega zaslužka ter naraščevala za 5% na vsakih pet let. Ta starostna doklada bi znašala po 15 letni službi za delavce v dveh najnižjih vrstah okoli 68 K in po 30 letni službi okoli 170 kron na leto, za delavke po 15 letni službi 50 kron in po 30 letni službi 115 kron. Ta starostna doklada bi bila gotovo pravična in ne pretirana.

Dalje izraža delavstvo še drugo željo: Tobočna režija naj bi delavcem prodajala premog za domačo porabo po kupni ceni. Tej želji more uprava prav lahko ustreči. Ta dobrot, katero že uživajo uslužbenci pri železnicah, je velikega pomena za delavca.

Konečno treba še naglašati, da se mora vprašanje glede stanovanj za tobačne delavce v Ljubljani čim preje rešiti. Kakor se čuje, se uprava resno bavi s tem vprašanjem. Zato podpisani opozarjajo tobačno upravo na „Delavsko stavbinsko društvo v Ljubljani.“ Ta zadruga je v Ljubljani z neznatnimi sredstvi v kratkih letih res veliko storila. Zadruga namreč gradi za svoje člane družinske hiše, katere jim pripušča v last proti amortizaciji stavbenih stroškov v letnih obrokih, ki ne presegajo navadne najemnine. Bilo bi torej najboljšo in najprimernejše, da se tobačna uprava dogovori z delavsko-stavbinskim društvom glede zgradbe primerne števila hiš za tobačne delavce ter v ta namen dovoli društvu primeren predujem — seveda proti gotovi varnosti. To bi bilo socialno delo, ne da bi država količkaj žrtvovala ali izgubila.

Z ozirom na to vprašajo podpisani gospoda finančnega ministra:

Ali hoče Nj. prevzvišenost čim preje resno pretresati ter uvaževati te podatke in migljeje

v svrhu uravnave delavskih razmer v c. kr. tobačnih tovarnah?

Dunaj, 1. maja 1902.

Sledi 24 podpisov.

Delavske drobtine.

Našim društvom je razposlala slovenska kršč. soc. zveza spomenico, v kateri jih med drugim tudi vabi na izlet na Šmarno goro, ki bode drugo nedeljo prihodnjega meseca. Ako bi morebiti kako naše društvo pomotoma ne bilo dobilo navedenega obvestila, prosi odbor obvestila vsaj do 19. t. m.

Obrtno vprašanje. Pri razpravi o proračunu trgovinskega ministerstva se je večina govornikov bavila z obrtniškim vprašanjem. Pritožbe obrtnikov o propadanju posameznih njihovih strok so povse utemeljene; stroj, par in električna so jako neugodno vplivali na obrtniške in rokodelske razmere. Država more le podpirati posamezne vrste v boju za obstanek proti tovarniški konkurenci doma in v inozemstvu. Za tekoče leto je v proračunu za malega obrtnika 400.960 kron podpore, a še vedno premalo za našete potrebe. Vlada je tudi naglašala, da je organizacija obrtništva še vedno jako pomanjkljiva.

K akciji proti krščanski strokovni organizaciji na Nemškem. Krščanska delavska strokovna organizacija je zadela na več težkoč. Da jo ovirajo socialisti in liberalci, je lahko umevno. Saj menijo socialni demokrati, da le oni imajo pravico združevati delavstvo in zato ovirajo vsak pojav drugače, kakor socialistiško mislečega delavstva. Da pa liberalci nasprotujejo vsemu, če le diši po krščanstvu, to je nekaj starega, ne samo pri nas, marveč tudi drugod. Število članov krščanskih strokovnih društev znaša nad 170.000, jako lepa armada. Te strokovna društva so brez politične tendence. Da je organizacija dobra, je dokazano s tem, da je tekom petih let število članov pri njih tako naraslo. Proti le tej organizaciji nastopili so nekaterniki, morebiti z dobrim namenom, ki pa lahko škoduje vrlo procvitajočim strokovnim društvom. Namerava se v severni Nemčiji pri kat. delavskih društvih ustanova strokovnih oddelkov. Misel sama na sebi ni slaba tam, kjer se posebna strokovna društva ne obstoje, čez vse slaba pa tam, kjer leta že obstoje, s takimi oddelki samo strokovnim društvom škoduje in to ni prav. Pri nas, kjer še nimamo strokovnih društev bi kazalo snovanje strokovnih sekcij po drugih s splošno bolj poduku in zabavi namenjenih društvih. Tam pa, kakor na Nemškem, kjer že obstoji močna strokovna organizacija, je poleg strokovnih društev snovanje strokovnih sekcij po družini društvih umor strokovne organizacije.

Osrednji urad za prospeh male obrti bodo osnovali v Prusiji, Naloga tej oblasti bode skrbeti za boljše tehniško in kupčijsko izobrazbo, obrtnikov (izložba strojev, vzorne delavnice, strokovni mojsterski tečajji). Tudi se bode pospeševala mala obrt in rokodelstvo z državnimi podporami. Da se omogoči obrtnikom nabava strojev, o katerih uporabi so se poučili na raznih razstavah, oddado se stroji obrtnim zvezam nikdar posameznikom v uporabo. Če bi se slo n. pr. za šivalni stroj, ki jako dobro služi, s katerim se šivajo luknje, dobi le tega v uporabo zveza več obrtnikov; pri obrtih kakor mizarjskih, priporoča se snovanje obrtnih zadrug, katerim se bodo dali stroji v uporabo. Osrednji urad preskrbi torej stroje in ker jih bode naročalo toraj večje število, je razumljivo, da jih bodo dobili za nižjo ceno, kar pride zopet obrtni zadrugi v korist, katera ima skrbeti potem za postavljanje strojev. Pri tej akciji na Pruskem malo obrt krepko podpirajo občine in hranilnice upoštevajoč važnost obstoja zadovoljnega malega obrta. Zadruga povrnejo državi ceno za stroje v desetih brezobrestnih obrokih. Na Pruskem nameravajo pa pospeševati malo obrt tudi s snovanjem obrtnih zadrug in le-te podpirati z državnimi podporami in brezobrestnimi posojili. Izdalo se bode tudi posebno navodilo, kako voditi in ustanovljati obrtne zadruge.

Vožnji red državne železnice

od 1. maja 1902.

Ljubljana — Trbiž.

541	1224	705	1151	356	1000	iz	Ljubljane (juž. kol.)	v	325	712	1116	444	851	838
544	1227	708	1154	359	1003	v	Ljubljana (drž. kol.)	iz	322	709	1113	441	848	835
545	1228	713	1158	402	1004	iz	Vižmarje	v	319	706	1111	436	843	832
558	1236	722	1206	410	1012	iz	Medvode	v	312	659	1104	429	836	825
603	1246	733	1216	421	1022	iz	Škofja Loka	v	308	650	1055	420	827	818
615	1258	747	1230	435	1034	iz	Kranj	v	251	638	1043	407	815	804
627	112	804	1246	451	1046	iz	Sv. Jošt (postajal.)	v	238	626	1031	354	801	750
632	116	809	1250	456	1048	iz	Podnart-Kropa	v	231	620	1026	346	752	741
642	129	823	105	511	1102	iz	Otoče (postajal.)	v	221	610	1016	336	742	730
	133	829	109	516	1104	iz	Radovljica	v	213	604	1010	329	735	724
	146	841	122	529	1118	iz	Lesce-Bled	v	202	554	959	318	724	713
	154	858	133	541	1125	iz	Žerovnica (postajal.)	v	156	548	953	312	718	707
	204	904	143	551	1131	iz	Javornik	v	144	538	940	253	659	648
	213	914	152	600	1143	iz	Jesenice	v	137	531	933	245	651	640
	225	925	204	611	1153	iz	Hrušica (postajal.)	v	131	525	927	239	645	634
		930	209	616	1155	iz	Dovje	v	118	518	919	230	636	625
	241	942	231	627	1209	iz	Kranjska Gora	v	113	507	910	221	627	616
	303	1004	243	649	1229	iz	Radeče-Bela Peč	v	1253	447	852	201	605	594
	315	1018	255	701	1241	iz	Trbiž	v	1241	435	841	149	583	572
	329	1032	309	715	1255	iz		v	1222	417	825	131	535	524

Z * zaznamovani vlaki vozijo samo ob nedeljah in praznikih od 1. junija naprej.

Ljubljana — Straža — Toplice.

717	105	708	iz	Ljubljane (juž. žel.)	v	844	232	835
728	116	713	iz	Ljubljane (dol. žel.)	v	834	222	825
739	127	720	iz	Lavrca	v	822	210	813
746	134	727	iz	Škofjica	v	816	204	807
801	149	732	iz	Šmarje-Sap	v	802	150	753
809	157	800	iz	Grosuplje	v	752	140	743
817	205	808	iz	Žalna (postajal.)	v	740	128	731
830	218	821	iz	Višnja Gora	v	727	115	718
841	229	832	iz	Zatičina	v	717	105	708
855	243	846	iz	Št. Vid pri Zatičini (post.)	v	708	1251	654
904	252	855	iz	Radohova Vas	v	658	1241	644
909	257	900	iz	Št. Lorenc n. K. p.	v	648	1236	639
922	310	913	iz	Velika Loka	v	635	1223	626
930	318	921	iz	Trebnje	v	628	1216	619
944	332	935	iz	Ponikve (postajal.)	v	616	1204	607
950	338	941	iz	Mirna Peč	v	607	1155	588
1003	351	954	iz	Novo Mesto	v	555	1148	546
1023	411	1014	iz	Straža-Toplice	v	534	1122	525
1031	425		iz		v		1114	511
1049	443		iz		v		1008	453

Grosuplje — Kočevje.

821	209	812	iz	Grosuplja	v	746	134	737
835	223	826	iz	Predole (postajal.)	v	732	120	723
845	238	836	iz	Čušperk	v	725	113	716
859	247	850	iz	Dobre Polje	v	712	100	703
911	259	902	iz	Velike Lašiče	v	701	1249	652
930	318	921	iz	Ortenek	v	645	1233	636
946	334	937	iz	Ribnica	v	627	1215	618
1011	359	1002	iz	Srednja Vas (postajal.)	v	601	1149	582
1018	406	1009	iz	Kočevje	v	554	1142	545

Ljubljana — Kamnik.

1025	728	205	650	iz	Ljubljane (drž. kolodvor)	v	649	1106	610	955
1038	741	218	704	iz	Tavčarjev dvor (postajal.)	v	636	1053	557	942
1041	744	221	707	iz	Črnuče (postajal.)	v	632	1049	553	937
1102	805	242	728	iz	Trzin	v	612	1029	533	917
1109	813	250	737	iz	Domžale	v	605	1022	526	910
1118	823	300	748	iz	Jarše-Mengiš	v	552	1012	515	900
1123	828	305	753	iz	Homec (postajal.)	v	543	1006	508	853
1137	842	319	807	iz	Kamnik	v	530	953	455	840

Z * zaznamovani vlaki vozijo od 1. maja do konca septembra in sicer samo ob nedeljah in praznikih. Nočni čas od 6. ure zvečer do 5. ure 59 minut jutraj (600 do 559) označen je s tem, da so podčrtane številke minut.

Somišljeniki!

Pripravite se na

izlet na Šmarno goro!

Dan izleta povemo pravočasno.

Odbor „Slov. kršč. soc. zveze“.

Pozor! Pozor!

Prijatelj, ako hočeš najcenejše in najpri-
stnejše vino piti, tedaj se potruži v gostilno
na Francovo nabrežje, kjer ga toči

Josip Maček

po sledečih cenah: 9 x—16

Istrijansko, belo, liter po	28 kr.
Cviček	32 „
Bizelsko	36 „
Rebula	40 „
Refoško	48 „

Čez ulico točijo se zgoraj navedena vina
pri litru 2 kr. ceneje.

Opozarjam Te pa posebno, da se tam
dobi črni istrijaneč po 24 kr. liter,
kateremu je vsaka konkurenca izključena,
bodisi po kakovosti ali po ceni.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko
ključavničarstvo

Josip Weibl

nasl. tvrdke J. Spreitzer

Slomškove ulice št. 4

priporoča sl. občinstvu in preč. duhovščini svojo

izborna urejeno delavnico

v kateri izdeluje 7 49—16

žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje
pri spomenikih in na mirodvoru, obmejno
omrežje, vežna vrata umetno in preprosto iz-
delana, balkone, verande, paviljone, stolpne
križe, štedilnike itd. itd.

Specijaliteta: Valjični zastori —
Železne konstrukcije — Vodne sesalke
Napeljevanje vodovodov.

Napravlja troškovnike in načrte po poljubnih
risbah v različnih slogih in pošilja poštne prosto.

Vse poprave
izvršuje najvestnejše in zanesljivo po najnižji ceni.

Cene so primerne solidnemu delu dokaj nizke.

Sukneno blago

za spomladanske in letne obleke

v največji zalogi

pri 17 18—11

R. Miklauc

Ljubljana, Špitalske ulice št. 5.

O zelo nizkih cenah in lepih vkusnih
vzorcih se lahko vsakdo prepriča.

Anton Belec

Št. Vid nad Ljubljano,

izdeluje in ima v zalogi cer-
kvene svetilnice ali stal-
nice, dve po:
iz kositarja 24, 30, 36, 40 K,
iz medenine 30, 36, 60, 70,
80, 100 K; obhajilne sve-
tilnice iz kositarja po 4 K,
iz medenine po 10 do 20 K;
puščice z zvončki za po-
biranje miloščine, iz kositarja
po 3 K, iz medenine po 10 K;
štedilna železna ognji-
šča, vsa železna in tudi razna
za vzdavanje.

Pokrivanje in barvanje
zvonikov ter napeljevanje strešnih
žlebov in strelvodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za poko-
pališča itd. — S kritevjo zvonikov prevzema ob
jednem tesarska dela. 15 13—7

Zadružna tiskarna v Ljubljani

Stari trg št. 19

priporoča

najnovije vizitnice, koverta s firmo, naslovna
pisma ter vsa v to stroko spadajoča dela.

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava